

Sygn. akt II UK 69/15

## POSTANOWIENIE

Dnia 14 czerwca 2016 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Bogusław Cudowski

w sprawie z wniosku P. Spółki z o.o. w W.  
przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział we Wrocławiu  
z udziałem zainteresowanych: S. K., P. P. i J. P.  
o wydanie zaświadczenia w sprawie z zakresu ubezpieczeń społecznych,  
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń  
Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 14 czerwca 2016 r.,  
skargi kasacyjnej wnioskodawcy od wyroku Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu  
z dnia 17 lipca 2014 r., sygn. akt III AUa 128/14,

**odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.**

## UZASADNIENIE

Wyrokiem z 17 lipca 2014 r. Sąd Apelacyjny we Wrocławiu oddalił apelację P. sp. z o.o. w W. od wyroku Sądu Okręgowego we Wrocławiu z 23 września 2013 r. oddalającego odwołanie spółki od decyzji z 30 marca 2012 r. oraz z 27 marca 2012 r. Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału we Wrocławiu, którymi organ rentowy odmówił wydania zaświadczenia potwierdzającego podleganie zainteresowanych polskiemu ustawodawstwu w zakresie ubezpieczenia społecznego w okresach wykonywania pracy na terytorium Francji.

Wyrok Sądu Apelacyjnego odwołująca się spółka zaskarżyła w całości. Zarzucono naruszenie prawa materialnego, to jest art. 12 ust. 1 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 883/2004 z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego (Dz.Urz. UE L 166 z

dnia 30.04.2004 r.) poprzez ich niezastosowanie wskutek nieprawidłowej wykładni przesłanki prowadzenia przez pracodawcę, kierującego pracownika do wykonywania pracy w innym państwie członkowskim normalnej działalności, w państwie w którym ma siedzibę, czego następstwem było przyjęcie, że P. sp. z o.o. w W. w spornym okresie nie prowadziła normalnej działalności na terenie Polski.

Przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżąca uzasadniała występowaniem w sprawie istotnego zagadnienia prawnego dotyczącego „wykładni pojęcia *„prowadzenia działalności gospodarczej w znacznej części”* i wskazania przesłanek koniecznych do spełnienia tego wymogu, a w szczególności odpowiedzi na pytanie czy wymóg ten zostaje spełniony przez osobę, która pomimo przerwy w zgłoszeniu do ubezpieczenia cały czas przebywała na terenie Polski i nie podlegała ustawodawstwu innego kraju oraz ustalenia wzajemnej relacji pojęć *„podleganie ustawodawstwu”* i *„podlegania ubezpieczeniu”*. W ocenie skarżącej, w świetle rozporządzenia nr 883/2004 oraz rozporządzenia 987/2009 brak jest podstaw do przyjęcia tożsamości pomiędzy faktem „podlegania ustawodawstwu” państwa członkowskiego a faktem „podlegania ubezpieczeniu” w tym państwie członkowskim. Ponadto, że przez podleganie ustawodawstwu państwa członkowskiego, w rozumieniu przepisów rozporządzenia zasadniczego bezsprzecznie pojmować należy fakt znajdowania zastosowania, w stosunku do danej osoby, wszelkich norm, uregulowań oraz ogółu przepisów dotyczących zabezpieczenia społecznego, nie zaś jak przyjął organ rentowy i Sądy obu instancji, legitymowanie się statusem ubezpieczonego.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

W ramach przedsądu Sąd Najwyższy bada, czy w sprawie występują okoliczności uzasadniające przyjęcie skargi do rozpoznania (art. 398<sup>9</sup> § 1 i 2 k.p.c.), a mianowicie, czy w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne (art. 398<sup>9</sup> § 1 pkt 1 k.p.c.), istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub potrzeba wykładni przepisów prawnych wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów (art. 398<sup>9</sup> § 1 pkt 2 k.p.c.), czy skarga jest oczywiście

uzasadniona (art. 398<sup>9</sup> § 1 pkt 4 k.p.c.), a nadto, czy w sprawie nie występuje nieważność postępowania (art. 398<sup>9</sup> § 1 pkt 3 k.p.c.).

Skarżąca przyjęcie skargi kasacyjnej uzasadnia występowaniem w sprawie istotnych zagadnień prawnych.

Uwzględniając utrwalone w judykaturze Sądu Najwyższego rozumienie przesłanki z art. 398<sup>9</sup> § 1 pkt 1 k.p.c., istotne zagadnienie prawne wiąże się z określonym przepisem prawa materialnego lub procesowego, którego wyjaśnienie ma nie tylko znaczenie dla rozstrzygnięcia przedmiotowej sprawy, ale także dla rozstrzygnięcia innych podobnych spraw. Skarżąca powinna zatem wskazać przepisy prawa, w związku z którymi sformułowała zagadnienie prawne, oraz argumenty, które prowadzą do rozbieżnych ocen. Dopiero wówczas Sąd Najwyższy ma podstawę do oceny, czy przedstawione zagadnienie jest rzeczywiście zagadnieniem „prawnym” oraz czy jest to zagadnienie „istotne” (por. postanowienia SN z 10 maja 2001 r., II CZ 35/01, OSNC 2002 nr 1, poz. 11; z 13 sierpnia 2002 r., I PKN 649/01, OSNP 2004 nr 9, poz. 158). Ponadto, twierdzenie o występowaniu istotnego zagadnienia prawnego jest uzasadnione tylko wtedy, kiedy przedstawiony problem prawny nie został jeszcze rozstrzygnięty przez Sąd Najwyższy lub kiedy istnieją rozbieżne poglądy w tym zakresie, wynikające z odmiennej wykładni przepisów konstruujących to zagadnienie (por. postanowienia SN z 12 marca 2010 r., II UK 400/09, LEX nr 577468; z 10 marca 2010 r., II UK 363/09, LEX nr 577467; z 17 marca 2015 r., I PK 4/15, LEX nr 1661934 oraz powołane tam orzeczenia). Należy podkreślić, że wszystkie przesłanki przedsądu z art. 398<sup>9</sup> § 1 pkt 1, 2 i 4 k.p.c., w tym przesłanka występowania w sprawie istotnego zagadnienia prawnego, stanowią rozwinięcie podstaw kasacyjnych zmierzające do wykazania, z jakich powodów naruszenia przepisów wskazane w tych podstawach uzasadniają przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania (por. postanowienie SN z 2 sierpnia 2007 r., III UK 45/07, LEX nr 898318, czy postanowienie SN z 5 maja 2010 r., II UK 63/10, niepubl.).

Wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania nie spełnia powyższych warunków.

Po pierwsze, zestawienie podstawy skargi kasacyjnej i sformułowanego tam zarzutu naruszenia przepisu prawa materialnego z zagadnieniami wymienionymi

we wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania prowadzi do wniosku, że tylko niektóre ze wymienionych zagadnień stanowią rozwinięcie podstawy skargi kasacyjnej. Skarga opiera się na zarzucie naruszenia art. 12 ust. 1 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 883/2004 z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego, poprzez jego niezastosowanie wskutek nieprawidłowej wykładni przesłanki prowadzenia przez pracodawcę normalnej działalności w państwie, w którym ma siedzibę. Tymczasem we wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżąca, poza wskazaniem na potrzebę wykładni pojęcia „prowadzenia działalności gospodarczej w znacznej części” i „wskazania przesłanek koniecznych do spełnienia tego wymogu, wskazuje także na potrzebę odpowiedzi na pytanie „czy wymóg ten zostaje spełniony przez osobę, która pomimo przerwy w zgłoszeniu do ubezpieczenia cały czas przebywała na terenie Polski i nie podlegała ustawodawstwu innego kraju oraz ustalenia wzajemnej relacji pojęć „podleganie ustawodawstwu” i „podleganie ubezpieczeniu” – to jest na zagadnienia, które nie pozostają w związku ze sformułowanym w ramach podstaw skargi zarzutem naruszenia art. 12 ust. 1 rozporządzenia nr 883/2004.

Po drugie, skarżąca ograniczyła się do zakwestionowaniem ustalenia Sądu Apelacyjnego, że w spornym okresie nie prowadziła normalnej działalności na terenie Polski i postawienia pytań o wykładnię pojęcia „prowadzenia działalności gospodarczej w znacznej części” i przesłanki konieczne do spełnienia tego wymogu. We wniosku brak natomiast wyводу prawnego, że na tle wykładni pojęcia „prowadzenie działalności gospodarczej w znacznej części” czy wskazania przesłanek koniecznych do spełnienia tego wymogu zachodzą rozbieżności, które nie zostały dotychczas rozstrzygnięte w orzecznictwie.

Po trzecie, należy wskazać, że problem wykładni art. 12 ust. 1 rozporządzenia nr 883/2004 w zakresie rozumienia pojęcia „prowadzenia działalności gospodarczej w znacznej części” został rozstrzygnięty w wyroku składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 18 listopada 2015 r., II UK 100/14, OSNP 2016 nr 7, poz. 88. W wyroku tym Sąd Najwyższy stwierdził, że: (-) w celu ustalenia, że przedsiębiorstwo prowadzi normalną działalność (w rozumieniu art. 12 ust. 1 rozporządzenia (WE) nr 883/2004), czy też znaczną część działalności innej

niż zarządzanie wewnętrzne (według art. 14 ust. 2 rozporządzenia (WE) nr 987/2009), należy uwzględniać wszystkie kryteria charakteryzujące jego działalność oraz charakter przedsiębiorstwa delegującego; (-) wybór kryteriów powinien być dostosowany do konkretnego wypadku; (-) ocena ta powinna mieć charakter całościowy, a zatem stanowić ogólny wniosek wynikający z rozważenia wszystkich przyjętych kryteriów; (-) kryterium obrotu nie ma decydującego lub szczególnego znaczenia, jednakże osiągnięcie obrotu w państwie siedziby przedsiębiorstwa delegującego w wysokości ok. 25% całych obrotów może prowadzić do wniosku, że prowadzi ono w tym państwie znaczną część działalności, a więc normalnie prowadzi działalność. Jednocześnie Sąd Najwyższy podkreślił, że przedmiotowa ocena ma charakter ustalenia faktycznego i jeśli sąd rozważy, zachowując zasady postępowania cywilnego, wszystkie istotne w okolicznościach sprawy kryteria, to kasacyjny zarzut naruszenia przepisów prawa przez wydany w rezultacie takiej oceny wyrok nie będzie mógł być skutecznie postawiony. Odnosząc się jeszcze do kryteriów, których spełnienie warunkuje uznanie, że przedsiębiorstwo prowadzi znaczną część działalności w państwie, w którym ma siedzibę, jak słusznie zauważył Sąd Najwyższy w wyroku z 5 kwietnia 2016 r., II UK 179/14 (niepubl), wskazówki w tym zakresie zostały zawarte w decyzji A2 Komisji Administracyjnej ds. Koordynacji Systemów Zabezpieczenia Społecznego. Wskazano w niej: miejsce, w którym przedsiębiorstwo ma swą zarejestrowaną siedzibę i administrację, liczebność personelu administracyjnego pracującego w państwie tej siedziby oraz w drugim państwie członkowskim, miejsce, w którym rekrutowani są pracownicy delegowani, i miejsce, w którym zawierana jest większość umów z klientami, prawo mające zastosowanie do umów zawartych przez przedsiębiorstwo z jednej strony z pracownikami i z drugiej strony z klientami, obroty w odpowiednio typowym okresie w każdym z państw członkowskich, których rzecz dotyczy, oraz liczbę umów wykonanych w państwie wysyłającym. Należy podkreślić, że katalog ten jest otwarty i niewiążący w tym sensie, że na instytucji właściwej ciąży obowiązek poprawnego zastosowania kryteriów przez dokonanie prawidłowego ich doboru do charakteru działalności prowadzonej przez przedsiębiorstwo w państwie, w którym ma ono siedzibę.

Po czwarte, odnośnie wątpliwości skarżącej dotyczących rozumienia pojęć „podlegania ustawodawstwu” i „podleganiu ubezpieczeniu”, pomijając w tym miejscu brak ich związku z zarzutem sformułowanym w ramach podstawy kasacyjnej, wątpliwości te zostały już rozstrzygnięte w orzecznictwie Sądu Najwyższego. W wyroku z 6 sierpnia 2013 r., II UK 116/13 (OSNP 2014 nr 5, poz. 73) wyjaśniono, że przez „podleganie ustawodawstwu państwa członkowskiego” w rozumieniu art. 12 ust. 1 rozporządzenia nr 883/2004 i art. 14 ust. 1 rozporządzenia nr 987/2009 należy rozumieć posiadanie tytułu do podlegania przepisom prawa ubezpieczeń społecznych (także postanowienie SN z 10 maja 2016 r., II UK 53/15, niepubl. oraz powołane tam orzeczenia).

Mając na uwadze powyższe, skarżąca nie wykazała, aby w sprawie wystąpiło istotne zagadnienie prawne uzasadniające przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania. Tym samym, na podstawie art. 398<sup>9</sup> § 2 k.p.c., orzeczono jak w sentencji.